

MHND240001632024

नियमीत दिवाणी दावा क्र. २८/२०२४

नि. क्र. ५ खालील आदेश

प्रस्तुतचा अर्ज हा दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश ३९ नियम १ व २ प्रमाणे दाखल केलेला आहे. तसेच अर्जासमवेत शपथपत्र दाखल केलेले आहे.

०२. प्रस्तुतचा दावा हा वादी यांनी मौजे कहाळा (बु.), ता. नायगाव येथील गट क्र. ३७ क्षेत्र ८३ आर व गट क्र. ३४ क्षेत्र ३२ आर मधील जमिन प्रतिवादी यांनी हस्तांतरण किंवा विक्री करू नये म्हणून दाखल करण्यात आला आहे.

(सदर जमिनीस यापुढे दावा मिळकत म्हणून संबोधिले जाईल.)

०३. वादीचे कथन असे आहे की, वादी क्र. १ हे वादी क्र. २, ३ व प्रतिवादी क्र. १ यांचे वडील व प्रतिवादी क्र. २ यांचे पती आहेत. अंजनाबाई ही वादी क्र. १ यांची दुसरी पत्नी आहे व वादी क्र. २ व ३ ही अंजनाबाई व वादी क्र. १ यांची मुले आहेत. दावा जमिनी या वादी व प्रतिवादी यांच्या वडिलोपार्जित व हिंदू एकत्रीत कुटुंबातील जमिनी आहेत. दावा जमिनीचे अद्यापपर्यंत वादी व प्रतिवादी मध्ये वाटप झालेले नाही. वादी क्र. १ चे आजोबा सटवा पोटेवाड हे दावा जमिनीचे मुळ मालक व ताबेदार होते. त्यांना कोंडीबा, नारायण व मारोती अशी मुले होती. वादी क्र. १ हे लहान असताना नारायण व मारोती मयत झाले आहेत. त्यामुळे वादी क्र. १ चे चुलते कोंडीबा हे सर्व कौटुंबिक कारभार पाहत होते. कोंडीबा यांनी वादी क्र. १ यांची वडिलोपार्जित जमिन गट क्र. ३७ मधील १ हे. ६८ आर व गट क्र. ३४ मधील ६४ आर प्रतिवादी क्र. १ यांच्या नावे केली व त्याप्रमाणे फेरफार क्र. ३०१ दि. ०६/०७/१९९० रोजी मंजूर झाला आहे. सन १९९१ मध्ये वादी क्र. १ यांच्या सदर बाब लक्षात आल्यानंतर त्यांनी दावा जमिनीमधील ६४ आर व ३२ आर फेरफार क्र. ३२८ अन्वये त्यांच्या नावे करून घेतली. प्रतिवादी व वादी क्र. १ यांचे जमत नसल्यामुळे वादी क्र. १ यांनी अंजनाबाई यांच्या

सोबत दुसरा विवाह केला. वादी क्र. १ यांनी प्रतिवादी यांना बऱ्याच वेळी समजून सांगण्याचा प्रयत्न केला. परंतु, त्यांच्या वागणुकीमध्ये कोणताही बदल झाला नाही. प्रतिवादी हे वारंवार उर्वरित जमिन त्यांच्या नावे करून द्यावी असे वादी क्र. १ यांना वारंवार म्हणत होते. परंतु, वादी क्र. २ व ३ यांचा दावा जमिनीत हक्क व अधिकार असल्यामुळे वादी क्र. १ यांनी प्रतिवादी यांना वारंवार त्याबाबत समजून सांगण्याचा प्रयत्न केला. परंतु, प्रतिवादी यांनी त्यांचे काहीही ऐकले नाही.

०४. वादीचे कथन असे आहे की, त्यानंतर वादी क्र. १ यांनी गावातील नातेवाईकांना, प्रतिवादींना व वादी क्र. २ व ३ यांना बोलावून घेवून समान वाटपाचा प्रस्ताव त्यांच्या समोर ठेवला. परंतु, प्रतिवादी यांनी त्यास नकार दिला. त्यावेळी असे ठरले होते की, जो पर्यंत वादी व प्रतिवादी यांच्यामध्ये वाटप होत नाही तोपर्यंत प्रतिवादी क्र. १ यांनी वादी क्र. १ यांना पोटगी द्यायची, कारण की प्रतिवादी क्र. १ यांच्या नावे जास्त जमिन आहे. त्यानंतर काही दिवस प्रतिवादी क्र. १ यांनी वादी यांना पोटगी दिली. परंतु, त्यानंतर त्यांनी पुन्हा उर्वरित जमिन त्यांच्या नावे करून द्यावी म्हणून वादी क्र. १ यांच्या सोबत भांडण करण्यास सुरुवात केली. त्यामुळे वादी यांनी पुन्हा त्यांना त्याबाबत नकार दिला असता, प्रतिवादी क्र. १ यांनी वादी क्र. १ यांना पोटगी देण्यास बंद केले व दावा जमिन विक्री करण्याची धमकी दिली. दि. १७/०२/२०२४ रोजी वादी यांनी दावा जमिन विक्री करू नये याबाबत प्रतिवादी यांना विनंती केली असता, प्रतिवादी यांनी त्यास नकार दिला. दावा जमिन ही वादी व प्रतिवादी यांची वडिलोपार्जित व हिंदू एकत्रीत कुटुंबातील असल्यामुळे वादी यांचा त्यामध्ये अविभाज्य हिस्सा आहे. तसेच प्रतिवादी यांनी दावा जमिन विक्री केल्यास वादी यांचे अपरिमित नुकसान संभवते. त्यामुळे प्रतिवादी यांच्या विरुद्ध तात्पुरता मनाई हुक्माचा आदेश पारित होणे गरजेचे आहे.

०५. प्रतिवादी यांनी त्यांची कैफियत नि.क्र. १८ वर दाखल केली आहे. तसेच कैफियत हिच तात्पुरत्या मनाई हुक्म अर्जावरील म्हणणे म्हणून समजण्यात यावे याबाबत प्रतिवादी यांनी नि. क्र. १४ वर पुरसीस दाखल केली आहे. प्रतिवादी यांनी वादी यांचे संपूर्ण कथन नाकारले आहे. वादी क्र. १ व प्रतिवादी क्र. २ यांचे लग्न सन १९७६ साली हिंदू रितीरिवाजाप्रमाणे झाले आहे. अंजनाबाई ही वादी क्र. १ यांची दुसरी पत्नी नसून ती रखेल आहे. वादी क्र. १ व प्रतिवादी क्र. २ यांचे जमत नसल्यामुळे प्रतिवादी क्र. १ यांचे आजोबा

यांनी प्रतिवादी क्र. १ यांच्या नावे गट क्र. ३७ मधील ६४ आर जमिन व १ हे. ३८ आर अशी एकूण २ हे. ३२ आर जमिन प्रतिवादी क्र. १ यांच्या नावे केली होती. त्यानंतर वादी क्र. १ ने प्रतिवादी यांच्यावर दबाव टाकून प्रतिवादी क्र. १ यांच्या नावावर असलेल्या जमिनीपैकी अर्धा हिस्सा दि. ३०/१०/१९९१ रोजी स्वतःच्या नावे करून घेतला. त्यामुळे वादी क्र. १ व प्रतिवादी क्र. १ यांच्या नावे प्रत्येकी १ हे. १६ आर जमिन करण्यात आली आहे. वडिलोपार्जित जमिनीची वाटणी झाली असल्यामुळे वादी यांना परत वाटप मागण्याचा अधिकार नाही. सदर जमिनीचे वाटप झाले त्यावेळी वादी क्र. २ व ३ जन्माला आले नव्हते. त्यामुळे एकदा जमिनीची वाटणी झाल्यास वादी क्र. २ व ३ यांना पुन्हा वाटप मागता येणार नाही. तसेच वादी क्र. १ हे प्रतिवादी क्र. २ यांचे कोणतेही पालनपोषण करत नाही. तसेच प्रतिवादी यांनी परिच्छेद क्र. १७ मध्ये पुन्हा नमूद केले आहे की, वादी क्र. १ ते ३ व प्रतिवादी क्र. २ यांच्यामध्ये दि. ०५/०६/१९९० रोजी वाटणी झाली असून त्याप्रमाणे फेरफार क्र. ३०१ व ३२८ मंजूर करण्यात आला आहे. दि. ३०/१०/१९९१ पासून वादी क्र. १ हे गट क्र. ३७ मधील ८४ व गट क्र. ३४ मधील ३२ आर जमिनीचे मालक व ताबेदार आहेत. त्यामुळे सदरचा अर्ज नामंजूर करण्यात यावा.

०६. अर्ज व दाव्यातील कथनावरून खालील मुद्दे निर्णयाकरिता उपस्थित झाले असून मी त्यांचे निष्कर्ष कारणांसह खालील प्रमाणे नोंदविले आहेत.

अनु.क्र.	मुद्दे	निष्कर्ष
१	वादीच्या हक्कात प्रथमदर्शनी केस आहे काय ?	होकारार्थी
२	वादीच्या हक्कात न्यायाचा समतोल आहे काय ?	होकारार्थी
३	अर्ज नामंजूर केल्यास वादीचे अपरिमीत नुकसान होईल काय ?	होकारार्थी
४	आदेश कोणता ?	अर्ज मंजूर करण्यात येतो.

का र ण मि मां सा

मुद्दे क्रमांक १ ते ३ करिता

०७. तूर्तातूर्त तकिदीच्या अर्जाचा विचार करतेवेळी वादीच्या हक्कात प्रथमदर्शनी केस व न्यायाचा समतोल व मनाई अर्ज नाकारल्यास होणारे नुकसान याबाबत सखोल विचार करणे आवश्यक आहे.

०८. वादी यांच्या विधीज्ञांचा युक्तीवाद ऐकण्यात आला. तसेच प्रतिवादी यांच्या विधीज्ञांनी नि. क्र. १७ वर त्यांचा लेखी युक्तीवाद दाखल केला आहे.

०९. वादी व प्रतिवादी यांना अपासातील नातेसंबंध मान्य आहेत. वादी यांच्या कथनाप्रमाणे दावा जमीन ही वडिलोपार्जीत व हिंदू एकत्रीत कुटुंबाची जमीन आहे. तसेच सदर जमिनीचे अद्यापपर्यंत वाटप झालेले नाही. याउलट प्रतिवादी यांच्या कथनाप्रमाणे सन १९९१ साली दावा जमिनीचे वाटप झालेले आहे.

१०. वादी यांनी दाखल केलेल्या कागदपत्रांचे अवलोकन केले. अभिलेखावर दाखल असलेल्या फेरफार क्र. ३०१, दि. ०६/०७/१९९० याचे अवलोकन केले असता, प्रतिवादी क्र. १ चे चुलत आजोबा व वादी क्र. १ चे काका कोंडीबा यांनी प्रतिवादी क्र. १ नारायण यांच्या नावे मौजे कहाळा बु. येथील गट क्र. ३४ मधील ०.६४ आर जमिन व गट क्र. ३७ मधील १ हे. ६८ आर जमिन वाटप करून दिल्याचे नमूद आहे. परंतु, सदर फेरफारप्रमाणे वादी क्र. १ हे प्रतिवादी क्र. १ यांचे वडील असून देखील त्यांना वाटपात काहीही दिलेले दिसून येत नाही किंवा त्यांना इतर ठिकाणी काही जमिन वाटपात दिल्याचे देखील अभिलेखावरील दाखल कागदपत्रावरून दिसून येत नाही. त्यामुळे असा प्रश्न उपस्थित होतो की, प्रतिवादी क्र. १ यांच्या नावे जमिन करून दिली ते नेमके वाटप होवू शकते काय? तसेच फेरफार क्र. ३२८ अन्वये वादी क्र. १ लक्ष्मण यांनी फेरफार क्र. ३०१ अन्वये प्रतिवादी क्र. १ यांच्या नावे लागलेल्या जमिनीपैकी अर्धी जमिन त्यांच्या नावे करून घेतल्याचे दिसून येते. सदर फेरफार क्र. ३२८ वर तारीख स्पष्टपणे दिसून येत नाही. परंतु, वादी व प्रतिवादी यांच्या कथनांप्रमाणे सदरची नोंद ही सन १९९१ साली घेण्यात आली आहे. गट क्र. ३७ च्या ७/१२ उताऱ्याचे अवलोकन केले असता, वादी क्र. १ लक्ष्मण यांच्या नावे ०.६४ आर व प्रतिवादी क्र. १

नारायण यांच्या नावे ०.८३ आर जमिन असल्याचे दिसून येते. तसेच गट क्र. ३४ च्या ७/१२ उताऱ्याचे अवलोकन केले असता, प्रतिवादी क्र. १ व वादी क्र. १ यांच्या नावे प्रत्येकी ०.३२ आर जमिन असल्याचे दिसून येते.

११. प्रतिवादी यांच्या कथनांप्रमाणे दि. ३०/१०/१९९१ रोजी वादी क्र. १ व प्रतिवादी क्र. १ यांच्यामध्ये वाटप झाले होते. तसेच प्रतिवादी यांनी पुन्हा कैफियतीमधील परिच्छेद क्र. १७ मध्ये नमूद केले आहे की, वादी क्र. २, ३ व प्रतिवादी क्र. २ यांच्यामध्ये दि. ०५/०६/१९९० रोजी वाटप झाले आहे. याठिकाणी हे सांगणे आवश्यक आहे की, प्रतिवादी हे वाटपाबाबत असलेल्या त्यांच्या कथनांवर ठाम नसलेले दिसून येतात. कारण की, कधी प्रतिवादी सांगतात की, दि. ३०/१०/१९९१ रोजी व कधी सांगतात की, ०५/०६/१९९० रोजी वाटप झाले आहे. उपरोक्त अभिलेखावरील दाखल असलेल्या कागदपत्रांच्या विवचनेवरून असे दिसून येते की, वादी व प्रतिवादी यांचे वाटप झालेले नाही. तसेच वादी यांनी शपथपत्राद्वारे सांगितले आहे की, प्रतिवादी हे दावा जमिन विक्री करण्याची त्यांना धमकी देत आहेत.

१२. प्रथमदर्शनी असे दिसून येते की, दावा जमिनीचे अद्यापपर्यंत वाटप झाले नसल्यामुळे व प्रतिवादी यांनी जर दावा जमिन विक्री केली तर वादी यांच्या हक्कांवर गदा येवू शकते. त्यामुळे प्रथमदर्शनी केस वादी यांच्या बाजूने आहे. तसेच प्रतिवादी यांनी दावा जमीन विक्री किंवा हस्तांतरीत केल्यास वादी यांचे पैशाच्या स्वरूपात न भरून येणारे नुकसान संभवते. त्यामुळे न्यायाचा समतोल देखील वादी यांच्या बाजूने आहे. त्यामुळे मुद्दा क्र. १ ते ३ चे उत्तर होकारार्थी नोंदवित आहे.

मुद्दा क्र. ४ करीता

१३. मुद्दे क्र. १ ते ३ च्या निष्कर्षाचा एकत्रीत परिणाम म्हणजे वादीचा अर्ज मंजूर होण्यास पात्र आहे. करीता मी मुद्दा क्र. ४ च्या निष्कर्षासाठी खालीलप्रमाणे आदेश पारीत करीत आहे.

आदेश

१. अर्ज मंजूर करण्यात येतो.
२. प्रतिवादी यांनी दावा जमीन विक्री किंवा हस्तांतरित करू नये असा तात्पुरता मनाई हुकूम दाव्याचा अंतिम निकाल लागेपर्यंत देण्यात येतो.
३. अर्जाचा खर्च मुळ दाव्यात समाविष्ट.

स्वा/-

दिनांक - २३/०३/२०२६

(श्रीमती ए.टी. गित्ते)

दिवाणी न्यायाधीश क. स्तर नायगांव बा

CERTIFICATE

I affirm that the contents of this PDF file Order/Judgment are same word to word as per the original Order/Judgment.

Name of Stenographer	- V. J. Dumanne
Court	- Court of Civil Judge, Jr. Div. & J.M.F.C., Naigaon
Date of order/judgment signed by presiding officer.	- 23/03/26
Judgment/Order uploaded on	- 23/03/26